

Møteinnkalling

Utvalg: **Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen**
Møtested: Jostedal Hotell, Jostedalen, styresamling 16.-17. 09.2021
Dato: 17.09.2021
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarast til Kari Sveen (94880564) eller Eldrid Nedrelo (90724490).
Vararepresentantar møter etter nærare beskjed.

For styresamlinga: Sjå vedlagt program

Med helsing

Kari Sveen
nasjonalparkforvaltar

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 30/2021	Godkjenning av innkalling og val av representant til å signere protokollen		
ST 31/2021	Referatsaker		
RS	Forslag av sikring av bratt og utsatt adkomst i sti opp til Knutshø i Jotunheimen.		2021/8996
RS	Fortun - Grandfaste - Fornya konsesjon - Norsk Hydro AS - NVE - Synfaring 7. og 8. september		2021/9240
RS	Nye energiløsninger på betjente turisthytter		2021/6460
RS	Utladalen landskapsvernområde - Helikopterflyging i Utladalen 30.juli 2021 - Hydro Energi	X	2020/3317
RS	Detaljregulering Bygdin - Høyring og offentlig ettersyn		2021/8865
RS	Tilbakemelding - retningslinjer for private gaver og bidrag til forvaltningen av verneområder		2021/7528
RS	Utsiktspunkt Vettisfossen: Kostnadsestimat og kort beskrivelse - Grunnlag for søknader om finansiering - Dronninga landskap	X	2019/12439
RS	Jotunheimen nasjonalpark - Svar på forespørsel - Utlegging av geocache - Midtre Høgvagltind		2021/8849
RS	Rapport Beseggløpet - 2021		2020/1332
ST 32/2021	Delegerte vedtak		
20/2021	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - 2021 - teltleir vest for Gjende - Stiftelsen Phoenix Haga		2021/5779
21/2021	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - snødekt mark og motorbåt - 2021-2025 - overvåking av store innsjøer - Gjende - NINA - NIVA - Akvaplan-niva		2021/4855
22/2021	Jotunheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2021 - helikopter - Plassering av båt ved Bessvatnet - Vågå Røde Kors Hjelpekorps		2021/8302
23/2021	Jotunheimen NP - Dispensasjon - 2019 - Bruk av drone for kartlegging ved Nautgardsbreen - UiB institutt for geografi		2021/8596
24/2021	Delegert vedtak - Jotunheimen nasjonalpark - Dispensasjon - Motorferdsel - 2021 - Transport til Glitterheim for dagsenterpasienter - Lom kommune		2021/9181
25/2021	Delegert vedtak - Dispensasjon - Utladalen landskapsvernområde - Transport av ved med snøskuter og material med helikopter - Vidar Hjelle		2021/8601
26/2021	Jotunheimen NP - Dispensasjon - Motorferdsel - 2021 - barmark - Transport til Glitterheim - Stig Lauvland		2021/8007

27/2021	Delegert vedtak - Jotunheimen nasjonalpark - Utladalen landskapsvernområde - 2021 - Bruk av helikopter for transport av materialar og utstyr for reparasjon av bruer - DNT Oslo og Omegn	2021/7406
28/2021	Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Dispensasjon - 2021 - Bruk av drone for naturdokumentasjon Øvre Leirungen - Orsolya Haarberg	2021/8866
ST 33/2021	Eventuelt	
ST 34/2021	Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - Orientering om samarbeidsavtale mellom DNT og Statsforvalteren i Innlandet om ut.no	2021/9129
ST 35/2021	Lom kommune - Arealdel til kommuneplanen 2021-2030 - Uttale frå Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen	2021/8902
ST 36/2021	Jotunheimen NP - Dispensasjon - Motorferdsel - 2021-24 - Bruk av motorbåt for vedlikehald og tilsyn av hytte ved Gjende - Vidar Øihusom	2021/8617

ST 30/2021 Godkjenning av innkalling og val av representant til å signere protokollen

ST 31/2021 Referatsaker

Forslag av sikring av bratt og utsatt adkomst i sti opp til Knutshø i Jotunheimen. 2021/8996

Fortun - Grandfaste - Forna konsesjon - Norsk Hydro AS - NVE - Synfaring 7. og 8. september 2021/9240

Nye energiløsninger på betjente turisthytter 2021/6460

Utladalen landskapsvernområde - Helikopterflyging i Utladalen 30.juli 2021 - Hydro Energi 2020/3317

Detaljregulering Bygdin - Høring og offentlig ettersyn 2021/8865

Tilbakemelding - retningslinjer for private gaver og bidrag til forvaltningen av verneområder 2021/7528

Utsiktspunkt Vettisfossen: Kostnadsestimat og kort beskrivelse - Grunnlag for søknader om finansiering - Dronninga landskap 2019/12439

Jotunheimen nasjonalpark - Svar på forespørsel - Utlegging av geocache - Midtre Høgvagltind 2021/8849

Rapport Beseggløpet - 2021 2020/1332

ST 32/2021 Delegerte vedtak

20/2021 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - 2021 - teltleir vest for Gjende - Stiftelsen Phoenix Haga 2021/5779

21/2021 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - snødekt mark og motorbåt - 2021-2025 - overvåking av store innsjøer - Gjende - NINA - NIVA - Akvaplan-niva 2021/4855

22/2021 Jotunheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2021 - helikopter - Plassering av båt ved Bessvatnet - Vågå Røde Kors Hjelpekorps 2021/8302

23/2021 Jotunheimen NP - Dispensasjon - 2019 - Bruk av drone for kartlegging ved Nautgardsbreen - UiB institutt for geografi 2021/8596

24/2021 Delegert vedtak - Jotunheimen nasjonalpark - Dispensasjon - Motorferdsel - 2021 - Transport til Glitterheim for dagsenterpasientar - Lom kommune 2021/9181

25/2021 Delegert vedtak - Dispensasjon - Utladalen landskapsvernområde - Transport av ved med snøskuter og material med helikopter - Vidar Hjelle 2021/8601

26/2021 Jotunheimen NP - Dispensasjon - Motorferdsel - 2021 - barmark - Transport til Glitterheim - Stig Lauvslund 2021/8007

27/2021 Delegert vedtak - Jotunheimen nasjonalpark - Utladalen landskapsvernområde - 2021 - Bruk av helikopter for transport av materialar og utstyr for reparasjon av bruer - DNT Oslo og Omegn 2021/7406

28/2021 Delegert vedtak - Jotunheimen NP - Dispensasjon - 2021 - Bruk av drone for naturdokumentasjon Øvre Leirungen - Orsolya Haarberg 2021/8866

ST 33/2021 Eventuelt

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2021/9129-1

Saksbehandlar: Kari Sveen

Dato: 07.09.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen	34/2021	17.09.2021

Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - Orientering om samarbeidsavtale mellom DNT og Statsforvalteren i Innlandet om ut.no

Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen tek samarbeidsavtalen mellom Statsforvalteren i Innlandet og DNT til orientering.

Styret ønskjer orientering om erfaringar med avtalen ved utløpet av avtaleperioden i 2022.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Samarbeidsavtale mellom Statsforvalteren i Innlandet og DNT (Vedlegg)

Saksopplysningar

Bakgrunnsinformasjon om avtalen frå Statsforvaltaren i innlandet:

«Ut.no er (<https://ut.no/>) er den mest brukte turportalen i Norge. I 2020 hadde UT.no en trafikkøkning på hele 71%, og 5,1 millioner besøk. I statsbudsjettet for 2021 ble det foreslått to millioner for styrking og videreutvikling av portalen. Det er også inngått samarbeid med Statskog og Friluftsrådernes Landsforbund om drift av portalen.

Brukerundersøkelsene som er gjennomført i nasjonalparkene i Innlandet viser at DNT totalt sett er den viktigste enkeltkilden for informasjon blant de som besøker nasjonalparkene. Det er derfor viktig å kunne være med å påvirke hvilken informasjon som legges ut på ut.no, f.eks. for kanalisering av ferdsel ut fra sårbare verneverdier, varsler om bruer som er bort o.l.

Den Norske Turistforening (DNT) og Statsforvaltaren i Innlandet har nå utarbeidet en avtale om innholdssamarbeid på UT.no. Partene skal samarbeide om å utvikle innhold på UT.no som informerer og inspirerer til naturvennlig gjennomføring av friluftslivsaktiviteter i Norge. Samarbeidet skal bidra til at ferdselen i naturområder blir mest mulig sporløs når det gjelder forsøpling, slitasje og forstyrrelser av verneverdiene.

DNT har ønsket at Statsforvaltaren skal være et koordinerende ledd også for innspill og diskusjoner med nasjonalparkstyrene i Innlandet. Fylkesmannen i Innlandet blir derfor kontraktspartner for avtalen, men nasjonalparkforvalterne er tiltenkt en sentral rolle i samarbeidet, som viktige kompetanseleverandører og representanter for nasjonalparkstyrene. Det er oppnevnt en arbeidsgruppe der nasjonalparkforvalterne er representert ved Kari Sveen, nasjonalparkforvalter i Jotunheimen, og Kirsten Thyrum, nasjonalparkforvalter i Femundsmarka og Gutulia.»

Vurdering

Mål for pilotprosjektet er formulert slik i samarbeidavtalens pkt. 1:

«Målet for samarbeidet mellom UT.no, Miljødirektoratet og Statsforvaltaren Innlandet (SFIN) er å gi økt kunnskap om nasjonalparker og øvrige verneområder, slik at det kan bidra til naturvennlige friluftaktiviteter og ferdsel, i henhold til verneformål og besøksstrategier.»

Dersom ein oppnår betre kunnskap om verneområda gjennom dette samarbeidet, vil ein ha eit godt utgangspunkt for betre og meir målretta dialog med brukarane av verneområda.

Det er naturleg at Statsforvaltaren i Innlandet får ei rolle som koordinerende aktør i dette arbeidet. Innlandet er det embetet som har flest verneområdeforvaltrar, og det er også her vi finn fleire av nasjonalparkane med svært lange tradisjonar knytt ti friluftsliv og turisme. DNT er her ein sterk aktør med fleire turisthytter og eit svært omfattande nett av merka turruter både sommar og vinter. Nasjonalparkforvaltarane kan gjennom avtalen vera viktige bidragsytarar til innspel om naturvennleg ferdsel i verneområda.

Pilotprosjektet vil vera eit svært godt nasjonalt startpunkt, da det vil involvere store deler av dei mykje besøkte nasjonalparkane i Sør-Noreg. På grunnlag av erfaringar i pilotperioden vil UT.no og Miljødirektoratet få eit viktig erfaringsgrunnlag for å vurdere om samarbeidet skal skalerast vidare til eit landsdekkande nivå.

Pilotprosjektet er avgrensa til perioden 2021-2022, og det vil vera nyttig med ei samla evluering etter utprøvningsperioden. Det vil vera natuleg at kvart av nasjonalparkstyra gjev sine tilbakemeldingar til avtalepartane i pilotprosjektet ved utgangen av 2022.

Pilotprosjekt mellom Statsforvalteren Innlandet (SFIN) og UT.no 2021-2022

1. Mål for pilotprosjektet:

Målet for samarbeidet mellom UT.no, Miljødirektoratet og Statsforvalteren Innlandet (SFIN) er å gi økt kunnskap om nasjonalparker og øvrige verneområder, slik at det kan bidra til naturvennlige friluftaktiviteter og ferdsel, i henhold til verneformål og besøksstrategier.

2. SFIN Pilotprosjekt: "Obs-varsler" og nasjonalparkinformasjon på UT

Det er i dag svært lite tilgjengelig og brukerrettet informasjon om nasjonalparker og verneområder når man planlegger en tur i Norge. Dette er viktig informasjon som burde formidles til turgåere for å ta vare på sårbar natur og kanalisere ferdsel. For en turgåer, som ofte har svært begrenset kunnskap på dette området må informasjonen kommuniseres på deres premisser og i riktig kontekst. Det anses som en viktig del av samfunnsoppdraget til UT.no at tjenesten leverer informasjon om nasjonalparker og verneområder på hytte- og tursider som befinner seg i utsatte områder.

Med denne bakgrunnen har UT.no og SFIN ambisjoner om å utarbeide et pilotprosjekt. 11 nasjonalparker har areal i Innlandet. Disse parkene har i alt 18 verneområdeforvaltere, hvorav 13 er ansatt hos SFIN. Alle 18 verneområdeforvaltere deltar i et felles nettverk som inkluderes i prosjektet. Pilotprosjektet mellom SFIN og UT.no anses som et svært godt nasjonalt startpunkt da det vil dekke store deler av landets nasjonalparker. På nasjonalt nivå vil UT.no og Miljødirektoratet oppdrive viktig læring fra prosjektet for å skalere det videre til et landsdekkende nivå.

Todelt prosjekt:

1. OBS-varsler på UT:

UT.no har et behov for å kommunisere føremeldinger og "obs-varsler" for å varsle om værforhold og hendelser (bro tatt av flom, rute lagt om pga. skredfare etc.) for å sikre sikkerheten til turfolket i Norge.

I tillegg til varsler om hendelser for å øke sikkerheten, ser UT.no, Miljødirektoratet og SFIN et behov for obs-varsler knyttet til naturvern (f.eks. hekke- og yngleperioder og -områder og villrein). Disse varslene vil i likhet med sikkerhetsvarsler kommuniseres på relevante hytte-, turforslag-, turmål- og områdesider. Pilotprosjektet vi definere hvordan disse varslene skal utformes og formidles på UT.

2. Nasjonalparkinformasjon på UT:

Informasjon til UT-bruker: Det er et behov for å synliggjøre og øke kunnskapen rundt ferdsel i nasjonalparker og øvrige verneområder i turplanleggingsfasen. Som turgåer bør du få vite når turen du planlegger går gjennom et verneområde, og hvilke spesielle hensyn og regler du bør ha kunnskap om når du går på tur i dette området. Som turgåer bør du også enkelt kunne finne mere generell informasjon og kunnskap om verneområdet du besøker, noe som kan gjøre turen til en enda bedre opplevelse. Nasjonalparker inkluderes som områder på UT som er synlige på turforslag-, turmål- og hyttesider. Fra disse områdesidene linkes det videre til relevante sider for mer informasjon.

Samarbeid med innholdsprodusenter/bidragstivere på UT: Innholdet på UT.no produseres og eies av medlemsforeninger, turlag, friluftsråd, kommuner etc over hele Norge. SFIN og UT.no vil samarbeide

og ha en god dialog rundt forvaltningen av innhold som publiseres innenfor nasjonalparker og øvrige verneområder. Det vil være kontaktperson for ut.no på innspill på turruter. Det skal årlig etter sommersesongens avslutning holdes et møte mellom ut.no, Statsforvalteren og nasjonalparkforvalterne for å diskutere eventuelle nye ruter/turforslag som er lagt til siste år, og som er utfordrende ut fra hensynet til verneverdiene.

3. Organisering av pilotprosjektet

Det opprettes en arbeidsgruppe med representanter fra Miljødirektoratet, SFIN (sentraladministrasjonen og nasjonalparkforvalterne) og UT.no. Arbeidsgruppen vil ha jevnlig møter og forme pilotprosjektet. Sentrale punkter arbeidsgruppen skal ta for seg:

- Hva slags type obs-varsler og hvor mange?
- Grensegang mellom områdespesifikk og generell informasjon
- Opprette nasjonalparker som områder
- Tekniske løsninger
- Organisering og ressursavklaring

Lillehammer, 25.08.2021

Oslo, 25.08.2021

Statsforvalteren i Innlandet

UT.no

Knut Storberget
Fylkesmann

Dag Terje Solvang
Generalsekretær i Den Norske Turistforening

Arkivsaksnummer: 2021/8902-2

Saksbehandlar: Kari Sveen

Dato: 31.08.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen	35/2021	17.09.2021

Lom kommune - Arealdel til kommuneplanen 2021-2030 - Uttale frå Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen

Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen legg til grunn at turisthyttene som ligg inne i verneområdet (Glitterheim, Memurubu og Gjendebu) berre skal visast med symbol og namn på kommuneplankartet, og ikkje med større areal avsett til fritids- og turistformål. Verneforskrifta gjeld fullt ut innan nasjonalparken, og alle tiltak på bygningar og anlegg må behandlast av forvaltningsstyresmakta. Det å vise enkelte område som næringsareal for turisme gjev eit uheldig signal, og kan medverke til å svekke vernestatusen og forståinga for verneforskrifta.

Bruk av arealbruken næringsformål på ferdselsruter og større område inne i nasjonalparken er heilt klart i strid med verneformålet nasjonalpark. Det er og uheldig at områda BFT21 og BFT22 er vist som næringsareal helt ned mot vasskanten på vassdraga Gjende og Muru, jf. retten til fri ferdsel langs vassdrag. Områda BFT20, BFT21 og BFT22 må derfor takast ut av plankarta og erstattast med punktymbol som viser lokaliseringa av turisthyttene innan nasjonalparken.

Nasjonalparkstyret viser til at «*høve til uforstyrra naturoppleving gjennom utøving av naturvenleg og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging*» er nemnt særleg i formålsparagrafen for Jotunheimen nasjonalpark, og det vil vera i strid med verneformålet å vise viktige ferdselsruter forbi turisthyttene som blått næringsareal. Ferdselsrutene og areala elles rundt Memurubu, Gjendebu og Glitterheim må visast som LNFR-område på plankartet.

Nasjonalparkstyret føreset av planomtalen kap. 6.5 blir korrigerert, slik at også Jotunheimen blir nemnd blant dei bandlagte områda for naturvern (H720) innan kommunen.

Det er positivt at planen ikkje legg opp til større utbyggingar eller andre tiltak som vil skape auka trafikk inn i verneområdet på plassar der det ikkje er tilrettelagt for å ta imot gjester, slik det er rundt dei etablerte innfallsportane ved turisthyttene i randsonen.

Merknad til pkt. 3.1.4 i planføresegnene: Det bør presiserast at denne generelle opninga for antenner og vindmøller ikkje gjeld for hytter/bygningar innan verneområda. Eit krav om søknad eller melding om slike tiltak ville sikre at ein får fanga opp tilfelle som rører ved verna område eller særskilde kulturminneverdiar.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Brev av 30.08.21 frå Lom kommune med tilhøyrande plandokument og orientering om høyring med forlenga frist for høyring til 30. september.
- Alle plandokumenta er tilgjengeleg på kommunen si heimeside:
<https://www.lom.kommune.no/hoyringar-og-kunngjeringar/offentleg-hoyring-kommuneplanens-arealdel-for-lom-2021-2030.50268.aspx> Særleg sentrale er desse:
A) Planomtale - <https://www.lom.kommune.no/f/ic7ae4fb9-d304-4ec4-ad34-a49f18f39680/vedlegg1-kp-lom-planomtale.pdf>
B) Plankart sør, som omfattar Jotunheimen nasjonalpark - https://www.lom.kommune.no/f/ia2d9c01b-836f-4365-ac2c-8652853448e6/2_plankart2_kp_lom_sore-del-av-kommunen_off1.pdf
C) Plankart randsone ved Juvasshytta/Galdhøpiggen sommarskiser - https://www.lom.kommune.no/f/i549ae660-98c9-4792-9d6b-9b6680302a0a/10_plankart10_juvasshytta_off1.pdf
D) Planføresegner og retningslinjer - <https://www.lom.kommune.no/f/i021fce61-4974-4706-814b-741dc2d7681e/vedlegg2-kp-lom-planforesegner.pdf>

Saksopplysningar

Hovudføremålet med arealdelen er å leggje til rette for ei overordna styring av arealbruken i kommunen, og kan både stimulere og redusere bruk og aktivitet gjennom føringar i planen. Arealdelen er ein juridisk bindande plan.

Innanfor nasjonalparken er verneforskrifta styrande for arealbruken, og det kan ikkje leggjast inn arealbruksformål som er i strid med verneformål og forskrift.

Arealbruk som blir foreslått i randsonen kan påverke verneverdiane innanfor vernegrensene.

Dette er utgangspunktet for saksutgreiinga. Det er berre areala innan nasjonalparken og tilrettelegginga for tiltak som kan tenkjast å få påverknad på verneverdiane innanfor vernegrensene som blir lagt fram for vurdering for nasjonalparkstyret som høyringspart.

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndigheit for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde i medhald av vedtekter revidert frå 01.01.20.

Verneformål – forskrift

Verneforskriftene gjeld ikkje utanfor vernegrensene, men etter § 49 i naturmangfaldlova (nml.), skal myndigheit som behandlar saker etter annan lov som kan verke inn på verneverdiane i eit verneområde ta omsyn til desse verdiane i si vurdering.

Revidert verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark vart vedteke 14.11.2014. Verneverdiane i verneområdet er lista opp i formålparagrafen (§1) i verneforskriftene:

Jotunheimen nasjonalpark **§1 Formål:**

«Formålet med nasjonalparken er å ta vare på eit stort, samanhengjande og villmarksprega naturområde i overgangen mellom austlandsk og vestlandsk fjellnatur som inneheld særprega og representative økosystem og landskap utan tyngre naturinngrep.

Vidare er formålet med vernet å ta vare på:

- Eit høgfjellsøkosystem med eit eigenarta og variert naturmangfald, medrekna artar, bestandar, naturtypar og geologi
- Store alpine fjellmassiv med brear og spisse tindar med dei høgste fjelltoppane i Noreg
- Vakre og eigenarta landskap
- Fjellvatn og vassdragsnatur
- Særprega geologiske førekomstar
- Leveområde for villreinen
- Kulturminne.

Ålmenta skal ha høve til uforstyrra naturoppleving gjennom utøving av naturvenleg og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»

Naturmangfaldlova

§ 49 i naturmangfaldlova omhandlar «utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde», og gjev følgjande føringar: «Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6.»

Vurdering

Forslag til arealbruk innan grensene for Jotunheimen nasjonalpark.

Nasjonalparken er på korrekt vis vist som bandlagt område for naturvern (H720), men Jotunheimen manglar i opplistinga i kap. 6.5 i planomtalen:

«6.5 Bandlagte område (PBL § 11-8 bokstav d)

H720: Omfattar dei ti områda som er verna etter naturmangfaldlova i Lom: Breheimen nasjonalpark, Reinheimen nasjonalpark, Ottadalen landskapsvernområde, Finndalen landskapsvernområde, Høydalen landskapsvernområde, Høyrokampen naturreservat, Smådalsvatni naturreservat, Åsjo naturreservat, Risheimøya naturreservat og Brettingsmoen naturreservat.»

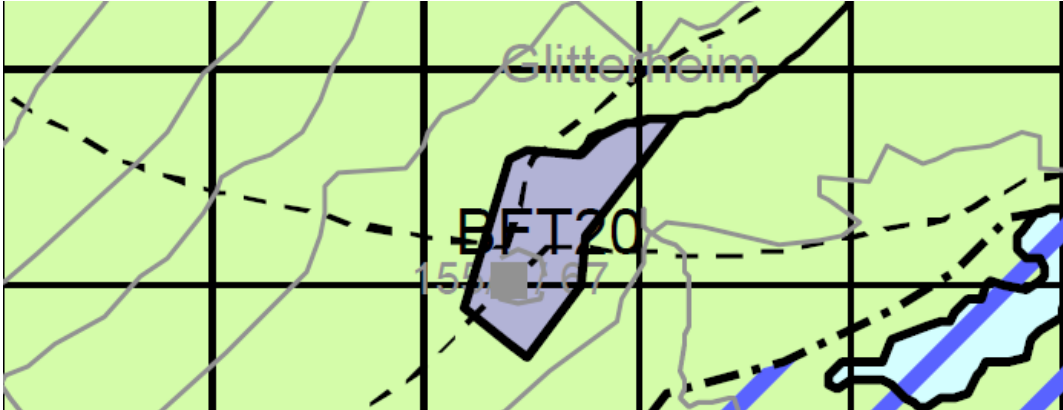
Avsnittet bør korrigerast slik at også Jotunheimen blir nemnd; dvs. totalt 11 område.

Arealbruksformål innan det bandlagde verneområdet er i hovudsak vist med grønt, for *Landbruks-, Natur- og Friluftformål samt Reindrift (LNFR)* – PBL § 11-7 nr. 5.

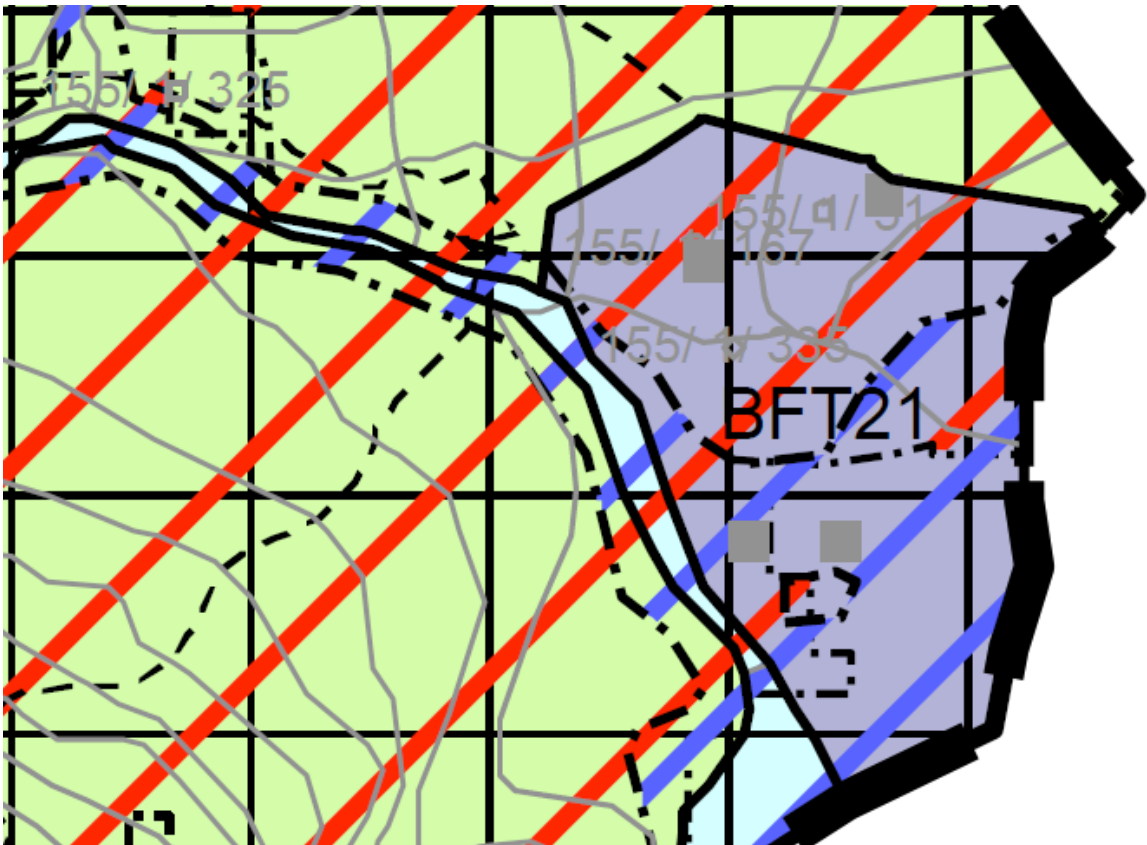
Men det er i tillegg lagt inn arealbruk næring (fritids- og turistformål) rundt dei tre turisthyttene som ligg innan nasjonalparken i Lom. I planomtalen blir dette omtala slik:

«Turisthyttene/turisthotell som berre var vist med punktsymbol som næringsområde i gjeldande kommuneplan frå 2003, er lagt inn som arealfigurar som fritids- og turistformål. Dette gjeld Gjendebu, Memurubu, Glitterheim, Leirvassbu, Krossbu, Jotunheimen fjellstue, Juvasshytta, Spiterstulen, Bøvertun, Elveseter, Røisheim og Soleggen fjellstugu. Desse er vist med punktsymbol som næringsområde i gjeldande kommuneplan frå 2003. Tilsvarande er gjort med eksisterande campingplassar.» Kartutsnittta under viser forslag til arealbruksformål.

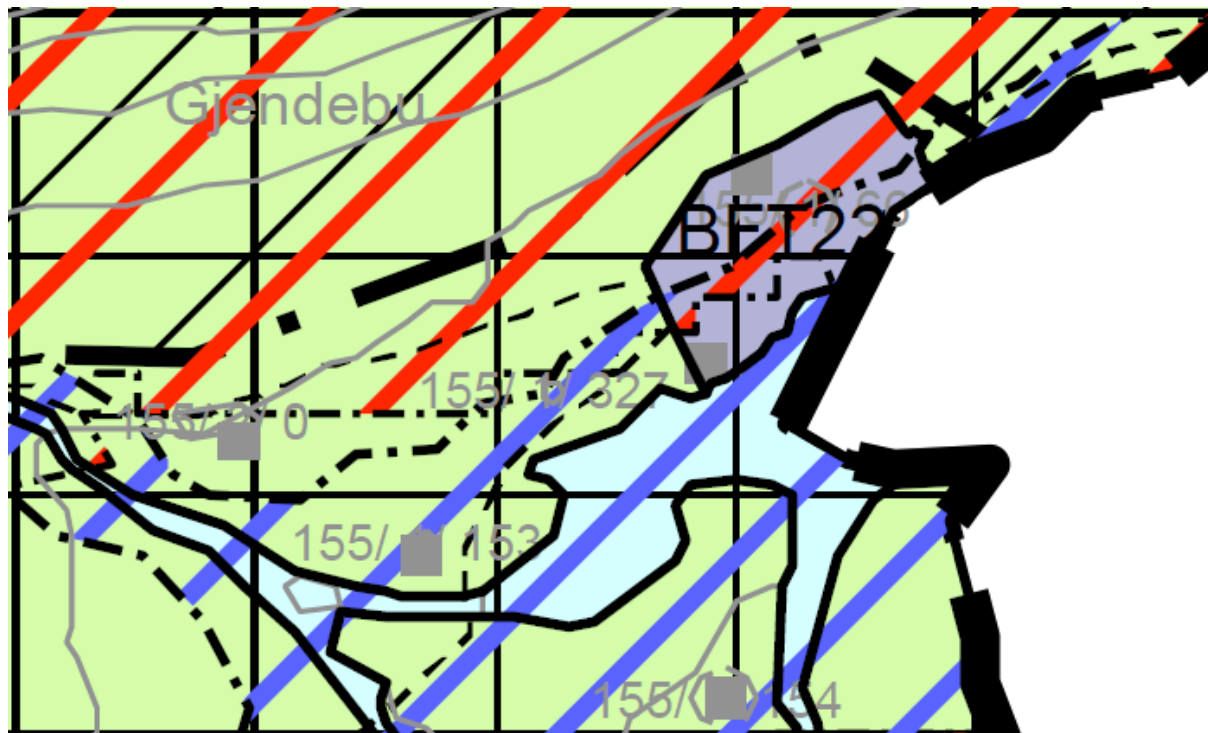
Glitterheim – BFT20

Memurubu – BFT21

Gjendebu – BFT22

Som det går fram av figurane BFT20-22 så blir også turrutene som går forbi dei tre turisthyttene innan nasjonalparken innlemma i dei blå/lilla BFT-områda. Dette er område som er viktige for allmenta sin rett til fri ferdsel, og må visast med grønt. Jf. formålsparagrafen i verneforskrifta, siste ledd, som slår fast at «*Allmenta skal ha høve til uforstyrra naturoppleving gjennom utøving av naturvenleg og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging*».

Særleg for Memurubu er det avgrensa arealet langt større enn det som bør visast som næringsområde. Her er også det som formelt er seter i medhald av seterforskrifta vist med blå/lilla i staden for grønt LNFR-område.

Det er også svært uheldig å vise areal heilt inntil vassdraga Muru og Gjende med formål næring ved Gjendebu og Memurubu – jf. allemannsretten og fri ferdsel langs vassdraga som ein vesentleg føresetnad.

Dei blå områda BFT20, BFT21 og BFT22 blir tilrådd teke ut og erstatta med LNFR-område og punktsymbol med namn på bedriftene som ligg innan nasjonalparken.

Arealbruk som kan påverke verneverdiane innan Jotunheimen nasjonalpark

Også arealbruken i randsonene til verneområdet kan i større eller mindre grad påverke verneverdiane. Tilrettelegging med innfallsportar er døme på arealbruk utanfor som bidra til å trekkje ferdsel inn mot eit bestemt område, men som også kan ha positiv påverknad på verneverdiane gjennom informasjon og tilrettelegging for friluftsliv.

Større tiltak som nye byggeområde for næring, fritidsbustader og ny infrastruktur kan på same måte i nokre tilfelle verke negativt på verneverdiane, ved at ein får ferdsel inn i sårbare område.

Arealplanen for Lom legg ikkje opp til ny infrastruktur eller større utbyggingar eller i nærleiken av verneområdet. Ein ser derfor ikkje spesielle område i planen som bør kommenterast nærare med utgangspunkt i § 49 i naturmangfaldlova.

Merknad til pkt. 3.1.4 i planføresegnene, med følgjande ordlyd:

3.1.4 Antenner, vindmøller m.m. (PBL § 11-9, nr. 6)

a) Antennesystem med høgde inntil 5,0 m og parabolantenner med diameter inntil 1,2 m er tillate, jfr. byggesaksforskrifta § 4-1 bokstav f nr. 5. Parabolantenner skal plasserast minst mogleg skjemmaende på bygningen eller i terrenget.

b) Små vindmøller (rotordiameter mindre enn 1,5 m) og med høgde inntil 5 m frå bakkenivå til toppen av rotoren er tillate som supplement til solcellleanlegg. Ei vindmølle er tillate per fritidseigedom.

Det bør leggjast til i føresegnene at denne generelle opninga for antenner og vindmøller ikkje gjeld for hytter/bygningar innan verneområda. Her må det søkast om dispensasjon frå verneforskrift, og generelt vil dette ofte vera innretningar som kan påverke verneverdien landskap negativt. Det ville vera ein fordel om kommunen hadde krav om søknad eller melding om slike tiltak, for å sikre at ein får fanga opp tilfelle som rører ved verna område eller særskilde kulturminneverdiar.

Oppsummering

Forslaget til arealplan viser større område rundt etablerte bedrifter innan nasjonalparken med arealbruksformål fritids- og turistformål. Kommunen bør behalde den tidlegare ordninga med å berre vise turistbedriftene innan nasjonalparken med punktsymbol og namn. Endring av LNFR-område til næring/turistformål må vera forankra i ein formell delingsprosess eller reguleringsplan, og ikkje berre teiknast inn med arealavgrensingar på eit plankart etter ei skjønnsmessig vurdering frå kartteiknaren.

Områda BFT20-22 ligg innan Jotunheimen nasjonalpark, og er omfatta av verneforskrifta. Desse tre områda bør derfor takast ut og erstattast med LNFR-område, der bedriftene kan markerast med namn/symbol, men ikkje med arealutstrekning. Dersom kommunen ikkje ønskjer å vidareføre dagens ordning med symbolvisning, må areala vist med blått/lilla innskrenkast vesentleg. Det er ikkje akseptabelt å vise areal langs vassdrag (Gjende og austsida av Muru) ved Gjendebu og Memurubu som blått næringsareal. Strandsonene må visast som LNFR-område. Dette for å ivareta allmenta sine interesser knytt til friluftsliv, som også er blant dei framheva verneformåla i Jotunheimen nasjonalpark. Det er også negativt å leggje sentrale ferdelsårer for friluftslivet inn under arealbruk turistformål – jf. formål om utøving av uforstyrtra naturoppleving som eit sentralt mål innan verneområdet. Austre del av BFT21 ved Memurubu turisthytte er formelt sett seter til garden Sveine, og må såleis vera LNFR-område på plankartet.

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2021/8617-2

Saksbehandlar: Kari Sveen

Dato: 18.08.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen	36/2021	17.09.2021

Jotunheimen NP - Dispensasjon - Motorferdsel - 2021-24 - Bruk av motorbåt for vedlikehold og tilsyn av hytte ved Gjende - Vidar Øihusom

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark § 3 pkt. 6.3 i) får Vidar Øihusom dispensasjon for bruk av motorbåt på Gjende for transport i samband med vedlikehaldsarbeid på hytte ved Leirungsåe.

- Løyvet gjeld inntil 2 turar årleg med motorbåt på strekninga Gjendeosen – Leirungsåe T/R i samband med vedlikehaldsarbeid i 2021-2024. Tilsynet skal vera knytt til konkrete vedlikehaldsoppdrag som krev transport av utstyr, og bør i utgangspunktet planleggjast slik at ein får ordna alt på *ein* tur pr. år.
- Dersom det ved første tur blir oppdaga forhold som krev meir oppfølging med transport av tyngre utstyr, kan dette utløyse eit behov for tur 2, etter varsel til nasjonalparkforvaltar.
- Bruk av motorbåt for reine tilsynsturar blir ikkje vurdert å koma inn under § 3 pkt. 6.3 i).
- Transporten skal foregå på vekedagar (mandag-fredag)
- SNO v/ Rigmor Solem skal ha melding om dato for transport seinast dagen før. Mobilnr. 959 65 158 eller e-post rigmor.solem@miljodir.no

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

Søknad ved e-post av 16.08.21 om dispensasjon for bruk av motorbåt for transport på Gjende i samband med tilsyn og vedlikehaldsarbeid på hytte ved Leirungsåe

Saksopplysningar

Søknaden har følgjande ordlyd:

«Jeg har blitt forepurt om å utøve vedlikehold og ettersyn av Leirungsåe ved Gjende av eier Erik Collett.

På grunn av avstanden på ca 5km en vei (Gjendeosen-Leirungsåe) søker jeg herved om dispensasjon for bruk av båt med påhengsmotor. Jeg søker om 2 turer for ettersyn og 1 tur for vedlikehold pr sesong.

Jeg kan også nevne at jeg de siste 12 år har hatt, og fortsatt har ettersyn og vedlikehold av Hellebua ved Gjendeosen, men på grunn av avstanden der ikke hatt noe behov for motor.»

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndighet for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde i medhald av vedtekter revidert 13.08.2015. Etter vedtak i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen den 11. mai 2016 er myndighet til å treffe vedtak i kurante saker etter dei spesifiserte dispensasjonsreglane og saker etter nml § 48 der det er etablert forvaltningspraksis frå saker behandla av styret eller AU delegert til forvaltar. Det er ikkje etablert forvaltningspraksis for generelle tilsynsturar

Verneformål – forskrift

Verneforskrift av 14.11.14 for Jotunheimen nasjonalpark set forbod mot motorferdsel (§ 3, pkt. 6.1), men i medhald av § 3 pkt. 6.3 i) kan forvaltningsstyresmakta gi løyve til: *«Bruk av båt med motor på inntil 10 hk på Gjende for hytteeigarar ved Gjendebu og Leirungsåe.»*

I dette tilfellet er det ikkje hytteeigaren sjølv, men person som opptre på vegne av eigaren.

Forvaltningsplan

Framlegg til forvaltningsplan for Jotunheimen NP og Utladalen LVO (2008) – rettleiande dokument inntil ny revidert plan ligg føre

Forvaltningsplanen har som overordna retningslinje at det skal vera *«minst mogleg motorisert ferdsl i nasjonalparken og landskapsvernområdet.»* Vidare er den generelle føringa at *«det vil vere vanskelegare å få dispensasjon i sone utan tilrettelegging og inngrep, og i område og til årstider og til tider då det er mange som ferdast i eit område, som i fellesferiar, høgtider og helgedagar og evt midt på dagen.»*

Forvaltningsplanutkastet kap. 8.15.5 gjev slike føringar for transport til hytter: *«for private hytter i verneområda vil det bli følgt ein restriktiv dispensasjonspraksis. Transport av materialar til vedlikehald av hytter vil normalt bli gjeve.»*

Naturmangfaldlova

Alle dispensasjonar skal vurderast etter §§ 8-12 i naturmangfaldlova.

Presedens

Det vil skape uheldig presedens om ein opnar for reine tilsynsturar som ikkje er knytt til noko konkret vedlikehaldsoppdrag som krev transport av utstyr.

Vurdering

Motorbåttransport i samband med vedlikehald av eksisterande bygg er nyttetransport som kan vurderast, men søknaden er ikkje knytt til noko konkret oppdrag. Reine tilsynsturar som ikkje er basert på konkret oppdrag med behov for transport av utstyr blir ikkje vurdert å koma inn under § 3 pkt. 6.3 i), så dispensasjonen må avgrensast til ein årleg tur for vedlikehald. Ved eventuelt behov for ekstra oppfølging av registrert mangel kan det gjevast ein ekstra tur.

Søknaden er vurdert etter naturmangfaldlova §§ 8-12:

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget: Det er god kunnskap om området, og forholdet mellom brukarinteresser er kartlagt i fire brukarundersøkingar. Tiltaket blir ikkje vurdert å medføre

vesentleg innverknad på verneverdiar eller annan bruk. Det utgjer lite i høve til den ordinære trafikken på Gjende som følgjer av generelt unntak for fising og gjevne dispensasjonar.

§ 9 Føre-var prinsippet: Den omsøkte motorferdsla gjev litt støy over eit kort tidsrom, men ein kan ikkje sjå at tiltaket vil gje vesentleg meirbelastning på naturmiljøet/friluftslivet.

§ 10 Økosystemtilnærming og samla belastning: Forvaltningsstyresmakta følgjer ein generelt streng praksis i høve til motorferdsel i nasjonalparken. Det er få dispensasjonssaker pr. år for ferdsel på Gjende, og desse har svært lite volum samanlikna med båtbruk for bruksrettshavarar som er direkte heimla i forskrifta § 3 pkt. 6.2 og rutebåttrafikken.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar – vurdert som ikkje relevant.

§ 12 Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode: Transporten foregår innan dei rammene som elles gjeld for båttrafikk på Gjende. Båt er mest miljøvenlege løysinga.

Tiltaket medfører ikkje vesentlege konsekvensar for verneverdiane i området.

Vågå kommune har kommunal forskrift som regulerer motorferdsel i vassdrag, og denne opnar for løyve som gjeld i medhald av verneforskrift og dispensasjon for båtbruk på Gjende.